

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Sundhedsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 22. februar 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Rune Kistrup
Sagsnr.: 2022-0032/48-0030
Dok.: 2314989

Besvarelse af spørgsmål nr. 366 (Alm. del) fra Folketingets Sundhedsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 366 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. februar 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF) og Karina Adsbøl (DF).

Nick Hækkerup

/

Troels Sten Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 366 (Alm. del) fra Folketingets Sundhedsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for maksimale strafferammer for ulovlig omskæring for forældre (eller andre), som tager initiativet til omskæring, hhv. den læge eller person, som udfører omskæringen? Hvad er straffeniveauet efter nuværende retspraksis?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Omskæring af drenge er ikke omfattet af straffelovens § 245 a om kvindelig omskæring. Ulovlig omskæring af drenge kan derimod være omfattet af straffelovens almindelige bestemmelser om vold, ligesom indgrebet eksempelvis kan være omfattet af lov om autorisation af sundhedspersoner og sundhedsfaglig virksomhed (autorisationsloven). Det vil afhænge af en konkret vurdering af omstændighederne i forbindelse med den enkelte omskæring, om indgrebet er strafbart. Det indgår bl.a. i vurderingen, om der er givet samtykke til omskæringen.

Strafferammen afhænger ligeledes af en vurdering af de konkrete omstændigheder. Gør omstændighederne ved omskæringen, at forholdet falder ind under bestemmelsen i straffelovens § 244 om såkaldt simpel vold, er strafferammen bøde eller op til 3 års fængsel, mens straffen kan stige til fængsel indtil 6 år, såfremt forholdene ved omskæringen vurderes at være et legemsangreb af særligt rå, brutal eller farlig karakter, eller indgrebet har tilført skade på legeme eller helbred, jf. straffelovens § 245. Er der tale om vold i gentagelsestilfælde, kan straffen forhøjes med indtil det halve, jf. straffelovens § 247. Strafferammen i autorisationsloven går fra bøde til fængsel i indtil 1 år.

Forældre og andre, der eksempelvis tilskynder til omskæring, kan straffes for medvirken efter straffelovens § 23. Strafferammen følger som udgangspunkt strafferammen for den voldsbestemmelse i straffeloven, som omskæringen vurderes at falde ind under, men graden af medvirken kan få betydning for strafudmålingen.

Strafudmålingen i det enkelte tilfælde afhænger af domstolens konkrete vurdering af samtlige omstændigheder i sagen. Der foreligger begrænset praksis på området, men Rigsadvokaten er bekendt med fire sager vedrørende omskæring af drenge, hvor byretten fandt, at omskæringen var en overtrædelse af straffeloven. Landsretten omgjorde to af sagerne, men idømte i den ene bøde for overtrædelse af autorisationsloven.

Den ene dom er afsagt af Retten i Aarhus den 4. juni 2015, og ved dommen blev tiltalte, der hverken var læge eller under lægelig tilsyn, idømt ubetinget fængsel i tre måneder for at have foretaget omskæring af en tre måneder gammel dreng. Det blev bl.a. lagt til grund, at omskæringen havde forårsaget infektion og blodforgiftning med E coli, der krævede behandling med antibiotika og indlæggelse i tre uger. Forholdet blev vurderet til at være omfattet af straffelovens § 245, stk. 1.

Den anden sag vedrører spørgsmålet, om den ene forælder var skyldig i at have medvirket til ulovlig omskæring af et barn uden samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver. Ved Københavns Byrets dom af 22. februar 2021 blev tiltalte fundet skyldig i medvirken til overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 2, og straffen blev fastsat til 3 måneders betinget fængsel med vilkår om bl.a. 80 timers samfundstjeneste. Østre Landsret omgjorde med dissens den 29. juni 2021 byrettens dom og frifandt tiltalte. Landsretten lagde ved afgørelsen bl.a. til grund, at der på tidspunktet for anmeldelsen var et højt konfliktniveau mellem forældrene, og at det ikke med den til domfældelse fornødne sikkerhed var bevist, at tiltalte foranledigede, at barnet blev omskåret uden samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver.

Ved den tredje dom, som er gengivet i TfK 2020.345Ø, blev den tiltalte i Retten i Helsingør den 28. august 2019 fundet skyldig i at have overtrådt både straffelovens § 245, stk. 1, og autorisationsloven for at have omskåret en 2-årig dreng. Den tiltalte blev idømt betinget fængsel i 4 måneder samt udvist betinget. Landsretten fandt imidlertid ved dom af 21. januar 2020, at tiltalte ikke havde overtrådt straffelovens § 245, stk. 1, men alene autorisationsloven. Straffen blev derfor ændret til en bøde på 25.000 kr., og tiltalte blev frifundet for påstanden om udvisning. Landsretten lagde bl.a. til grund, at moren ikke havde samtykket i indgrebet, men fandt ikke grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at han var i den faktiske vildfarelse, at drengens faster, der var til stede under indgrebet, var barnets mor, og at hun samtykkede i indgrebet. Landsretten fandt derfor, at tiltalte ikke havde forsæt til at foretage omskæringen uden samtykke fra moren, selvom han i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledning burde have sikret, at det nødvendige samtykke forelå. Landsretten fandt videre, at det ikke kunne afvises, at drengen var tilstrækkeligt smertedækket, at faderen var instrueret i smertedækning efter indgrebet, og at der – bl.a. i lyset af at der ikke opstod komplikationer i tilknytning til indgrebet – ikke var tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at kravene til hygiejne ikke var opfyldt. Under disse omstændigheder fandt landsretten efter en samlet vurdering det ikke bevist, at tiltalte havde gjort sig skyldig i strafbar vold i forbindelse med omskæringen, idet

landsretten herved lagde vægt på, at tiltalte efter det oplyste var læge fra Syrien og havde en omfattende erfaring med omskæring af drengebørn. Tiltalte blev dog idømt en bøde for overtrædelse af autorisationsloven, fordi han udførte omskæringen uden at have autorisation som læge i Danmark og ikke havde sikret sig, at der forelå samtykke fra begge forældremyndighedsindehavere.

Den fjerde dom er afsagt af Retten i Viborg den 30. januar 2020. Ved dommen blev tiltalte idømt 9 måneders ubetinget fængsel, bl.a. for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 23, idet tiltalte havde medvirket til ulovlig omskæring af sin søn i en situation, hvor tiltalte havde foranlediget omskæring af drengen uden samtykke fra drengens moder, der havde fuld forældremyndighed over drengen. Tiltalte blev endvidere dømt for en række andre forhold, herunder grov vold og trusler mod drengens moder, at have udgivet sig for at være en anden, da han blev standset af politiet, samt flere færdselsforseelser. Straffen på de 9 måneders ubetinget fængsel omfatter således ikke kun medvirken til den ulovlige omskæring.”